

Interne mededeling

Aan	Leentje Savelsberg	Datum	8 februari 2016
		Van	Stephan de Bruin
Onderwerp	Waterparagraaf Wittevrouwen, Griftpark & Vogelenbuurt	Doorkiesnummer	030-2863739
		E-mail	s.de.bruin@utrecht.nl

Aanleiding

Door een ruimtelijk plan kunnen de belangen en het functioneren van het watersysteem en de waterketen onder druk komen te staan. Het doel van de 'Watertoets' is het waarborgen van watergerelateerd beleid en beheer door ruimtelijke ontwikkelingen vroegtijdig, expliciet en evenwichtig te toetsen aan de relevante ruimtelijke plannen en besluiten van Rijk, provincies en gemeenten. Ruimtelijke plannen moeten wettelijk voorzien zijn van een 'Waterparagraaf', een ruimtelijke onderbouwing van de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie. Met de watertoets worden de waterhuishoudkundige gevolgen van een plan vroegtijdig inzichtelijk gemaakt, de afwegingen expliciet en toetsbaar vastgelegd en het wateradvies van de waterbeheerder opgenomen.

Door afstemming met de waterbeheerder(s) wordt voorkomen dat door een ruimtelijke ontwikkeling de kansen voor de waterhuishouding niet worden benut en de bedreigingen niet worden herkend. Door de bestaande (geo)hydrologische situatie en randvoorwaarden, de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke consequenties ten aanzien van de waterhuishouding te analyseren, kan het streven naar een duurzaam en robuust watersysteem vroegtijdig in het ontwerpproces worden geïntegreerd.

Deze waterparagraaf is opgesteld voor het bestemmingsplan van de buurten Wittevrouwen, Griftpark en Vogelenbuurt in de wijk Noordoost in de gemeente Utrecht. Door REO wordt een actualiserings- bestemmingsplan opgesteld om de bestaande situatie vast te leggen. Deze waterparagraaf beschrijft de bestaande waterhuishoudkundige- en rioleringsituatie van dit deelgebied zodat eventuele ontwikkelingen optimaal op het lokale watersysteem kunnen worden afgestemd.

Beleidskader

In het algemeen is het beleid van het Rijk, de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht en het waterschap HDSR gericht op een duurzaam en robuust waterbeheer. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden (indien doelmatig) de waterkwaliteitsstrits 'gescheiden inzamelen-gescheiden afvoeren-gescheiden verwerken' en de waterkwantiteitsstrits 'water vasthouden-bergen-vertraagd afvoeren' gehanteerd. Dit beleid is per overheidsniveau in de onderstaande beleidsdocumenten verankerd:

- Rijksbeleid: Nationaal Waterplan, WB21, NBW, Waterwet, etc.;
- Provinciaal beleid: Nota Planbeoordeling, Waterhuishoudingsplan, Beleidsplan Milieu en Water, Streekplan, etc.;
- Gemeentelijk beleid: Plan Gemeentelijke Watertaken Utrecht 2016-2019 ^[1];
- Waterschapsbeleid: Waterbeheerplan 2010-2015, Beleidsregels 2010 Keur 2009, Keur ^[2].

^[1] De gemeente heeft de zorgplicht voor de inzameling en het transport van afvalwater, het inzamelen en verwerken van overtollig hemelwater en het voorkomen van structurele grondwateroverlast.

Het actuele beleid hiervoor is vastgelegd in het Plan Gemeentelijke Watertaken Utrecht 2016-2019. De ontwerpeisen zijn opgenomen in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte, onderdeel riolen, rioolgemalen en drainage (versie 2014.01, uitgave december 2014, www.utrecht.nl). Daarnaast stelt de gemeente eisen aan het ontwerp van watergangen waarvan zij eigenaar of beheerder is of wordt.

^[2] Het waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) heeft de zorg voor het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater in het plangebied. Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. De belangrijkste verordening is de keur (www.hdsr.nl).

Betrokken partijen

In dit watertoetsproces participeren de volgende partijen:

Aanvrager: Gemeente Utrecht, Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling – Gebiedsontwikkeling

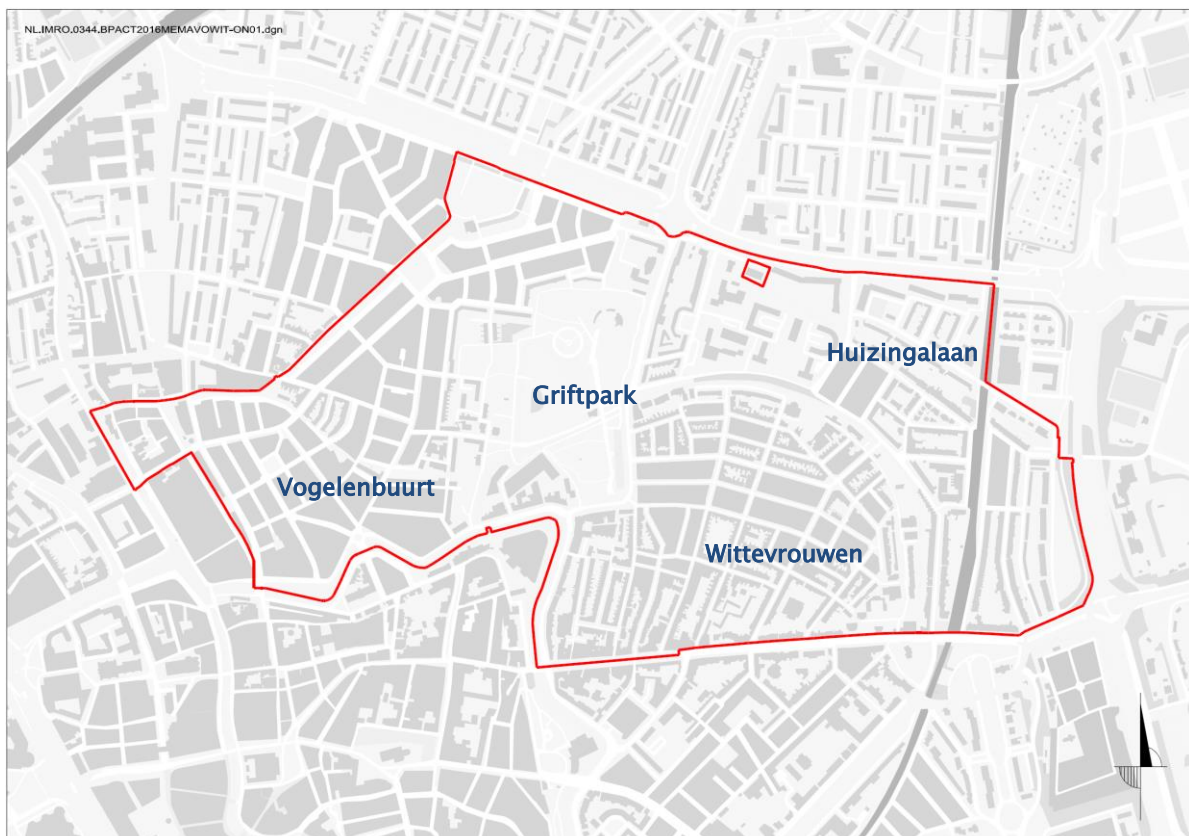
Opsteller: Gemeente Utrecht, Stadswerken – Stadsingenieurs

Toetser: Waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (beheerder oppervlaktewater)

Gemeente Utrecht, Stadswerken – Stedelijk Beheer (beheerder riolering, oppervlaktewater)

Plangebied

De buurten Wittevrouwen, Griftpark en Vogelenbuurt bevinden zich in de wijk Noordoost in de gemeente Utrecht. Het plangebied van de voorliggende waterparagraaf wordt globaal begrensd door de Kardinaal de Jongweg aan de noordzijde, de W. Arntszkade, het Zwarte Water, de Vecht en de Oosterstroom aan de westzijde, de Stadsbuitengracht en de Biltstraat aan de zuidzijde, en de Sartreweg en de Oosterspoor aan de oostzijde. In figuur 1 zijn de contouren van het plangebied weergegeven.

figuur 1 – plangebied deelgebied Wittevrouwen, Griftpark en Vogelenbuurt (bron: GU – REO)

Waterhuishouding

Oppervlaktewater

In het plangebied bevinden zich twee peilgebieden: NAP +0.20 (Singels Tuindorp) ten noorden van de lijn Kardinaal de Jongweg – Admiraal van Gentstraat en NAP +0.58 m (binnenstad Utrecht) ten zuiden ervan. Figuur 2 toont de situering, de doorstroming en de relevante waterhuishoudkundige objecten van het oppervlaktewatersysteem in de wijken Wittevrouwen, Griftpark en Vogelenbuurt.

Wijkwaterplannen Utrecht

In opdracht van de gemeente Utrecht en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is de achterliggende jaren een integrale visie op het oppervlaktewater in de stad Utrecht uitgewerkt. Het opstellen van de zgn. wijkwaterplannen was onderdeel van het maatregelenpakket om te voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Het doel van de wijkwaterplannen is:

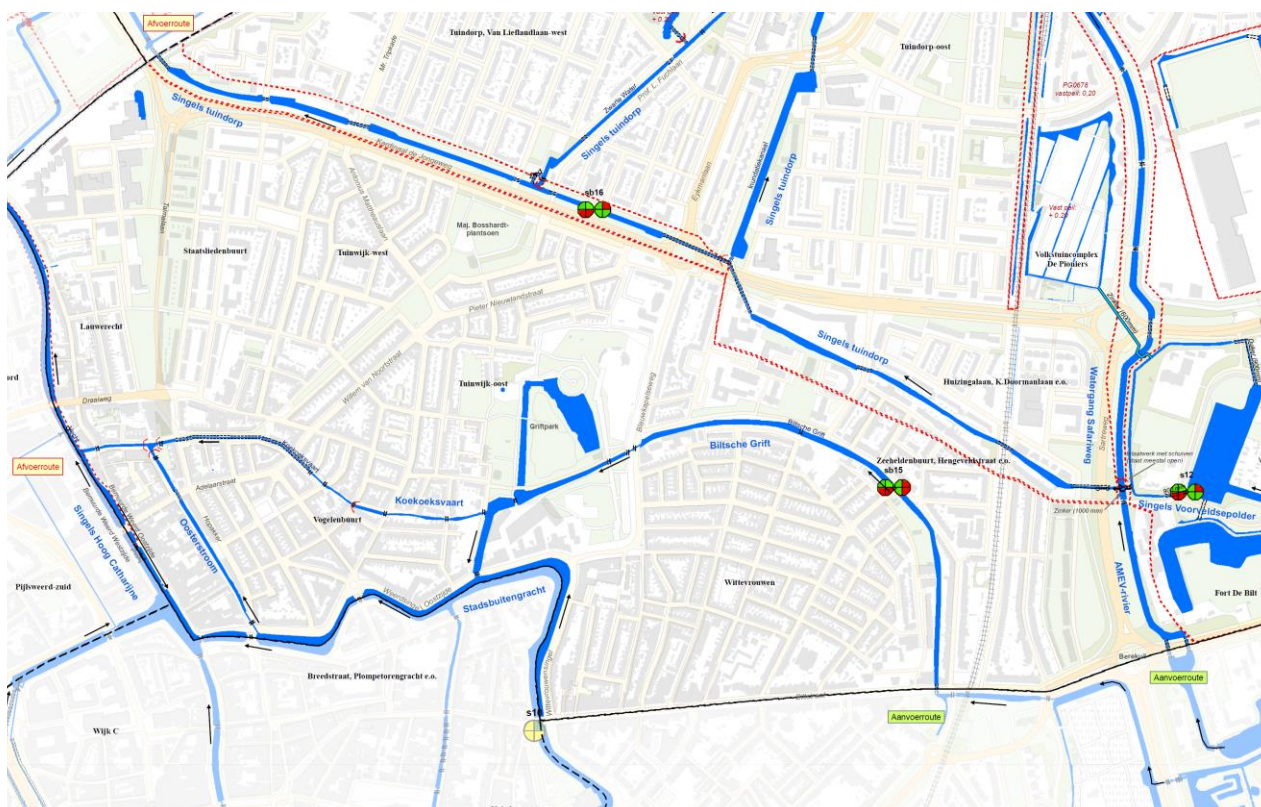
1. Inzicht geven in het huidige functioneren en het beheer van het water- en rioleringsstelsel in de wijk;
2. Inzicht geven in de actuele stedelijke ontwikkelingen en de wateropgaven;
3. Vastleggen van de chemische en ecologische doelstellingen voor de diverse watergangen;
4. Vastleggen van maatregelen waarmee knelpunten in het watersysteem worden opgelost en de chemische en ecologische doelstellingen worden gerealiseerd.

Het wijkwaterplan kent geen directe planologische doorwerking. De geformuleerde kansen, knelpunten en doelen dienen wel door te werken in ruimtelijke afwegingen. De basis van de wijkwaterplannen vormen de kaarten. Hierop wordt het stelsel beschreven met de opgaven, knelpunten en doelen.

Wijkwaterplan Noordoost

In het 'Wijkwaterplan Noordoost' (Royal Haskoning, kenmerk 9T9440, status definitief, datum 09-11-2011) wordt het functioneren van het watersysteem en de waterketen in noordoost Utrecht beschreven. Belangrijk onderdeel van het wijkwaterplan zijn de volgende overzichtskaarten:

- o De 'Basiskaarten' (kaart 1 t/m 3) vormen een naslagwerk voor het huidige functioneren van het watersysteem en de waterketen en geven een overzicht van het huidige beheer en onderhoud van het oppervlaktewater en de oevers.
- o De "Knelpunten kaart" (kaart 4) geeft een overzicht van knelpunten in het watersysteem, zoals die blijken uit meldingen, waterkwaliteitsmetingen en ecologisch onderzoek.
- o De "Maatregelenkaart" (kaart 5) geeft een duidelijk overzicht van de voorgestelde nieuwe maatregelen.

figuur 2 – situering watersysteem plangebied (bron: 'Wijkwaterplan Noordoost, kaart 1')

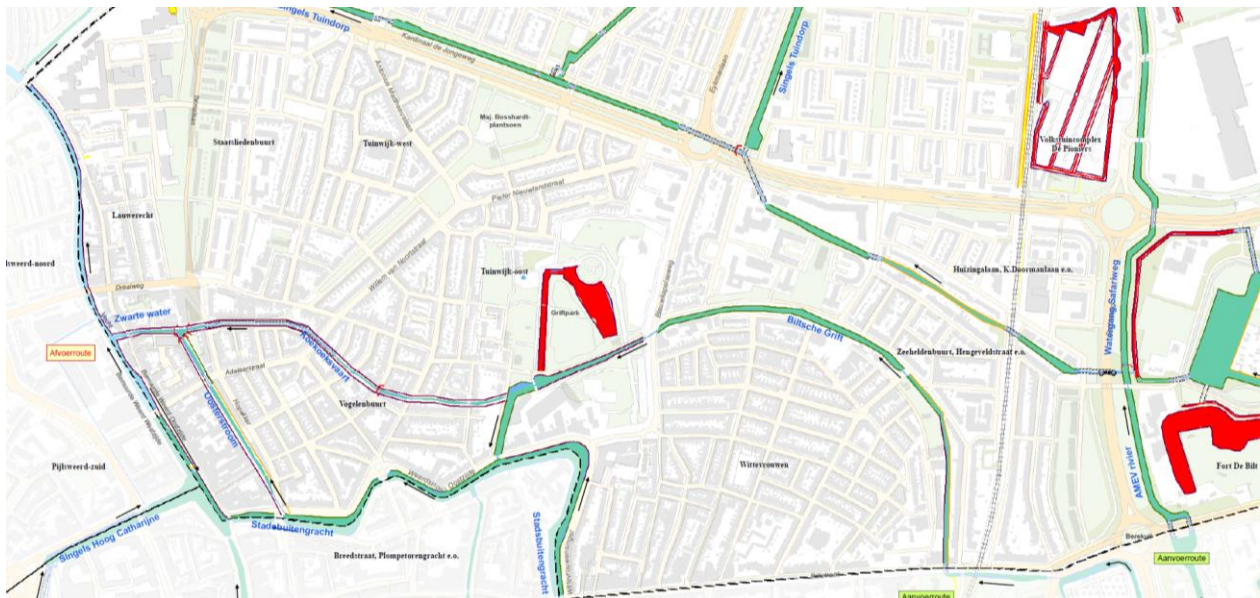
Waterstructuur

In het plangebied bevinden zich enkele historische en/of karakteristieke watergangen: de singel Huizingalaan, de Biltse Grift, de Koekoeksvaart, de Stadsbuitengracht, de Oosterstroom en de Vecht, allen waardevolle landschappelijke en stedenbouwkundige elementen. Schoon water voor het plangebied wordt vanuit de Kromme Rijn via de Stadsbuitengracht, de Biltse Grift en de singel Huizingalaan aangevoerd. Het overtollige water wordt uiteindelijk via de Vecht weer afgevoerd.

Beheer

Het gehele watersysteem ligt in het beheergebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Dit waterschap is verantwoordelijk voor het functionele kwantiteits- en kwaliteitsbeheer. De gemeente Utrecht heeft de zorg voor het operationele waterkwantiteits- en kwaliteitsbeheer van wijkwatergangen. Enkel het oppervlaktewater in het Griftpark heeft een tertiaire status (zie figuur 3: rode arcering, water van belang voor de lokale afwatering en ontwatering), de gemeente Utrecht is belast met het reguliere beheer en onderhoud ervan. De overige watergangen in het plangebied hebben allen een primaire status (zie figuur 3: groenblauwe arcering, water van belang voor de regionale afwatering), dezen worden beheerd en onderhouden door het HDSR.

Om goed beheer te kunnen waarborgen, voert het waterschap onderhoudstaken uit en toetst of bij de aanleg van werken ter plaatse van oppervlaktewater en waterkeringen, zowel in kern- als in beschermingszones, voldaan is aan de algemene en specifieke criteria.

figuur 3 – beheer watersysteem plangebied (bron: 'Wijkwaterplan Noordoost, kaart 2')

Beschermingszone

De status van watergangen is van belang voor de breedte van de beschermingszone: een aan een waterstaatswerk grenzende zone –die als zodanig in de legger^[3] is opgenomen– waarin ter bescherming van dat waterstaatswerk voorschriften krachtens de keur van toepassing zijn. De genoemde bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit van het profiel en/of veiligheid wordt aangetast, de aan- en/of afvoer en/of berging van water wordt gehinderd dan wel het onderhoud wordt gehinderd.

De breedte van de beschermingszone aan weerszijden van oppervlaktewater is vastgelegd in de legger van het HDSR en bedraagt voor primaire watergangen 5 m (Leidsche Rijn) en voor tertiaire watergangen 2 m vanuit de insteek. Deze beschermingszone is als zodanig in het bestemmingsplan verankerd.

[3] Een legger is een verzameling kaarten waarin de afmetingen van elke watergang en elke kade en dijk precies zijn vastgelegd. Tegenwoordig gebeurt dit digitaal met Geografische Informatie Systemen. In de Keur en de leggers is tevens vastgelegd wie voor een watergang of -kering onderhoudsplichtig is en welke voorwaarden van toepassing zijn. Het waterschap controleert of aan deze verplichtingen is voldaan.

Kaderrichtlijn Water

In het plangebied bevindt zich de Vecht. Dit oppervlaktewater is in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW) aangewezen als waterlichaam van het type M7b 'Grote diepe kanalen met scheepvaart'. De Vecht heeft de status 'Sterk veranderd' en de EKRW-codering NL11_1_2.

De Vecht wordt door het waterschap AGV gekarakteriseerd als een 'Groot en diep kanaal dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is en de stroomrichting gedurende het jaar kan omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van inlaten/gemalen. Vaak is sprake van een belangrijke scheepvaartfunctie, wat ook leidt tot een rechte waterbak (rechthoekig of trapeziumvorm) met abrupte overgangen van land naar water.'

De Stadsbuitengracht is als onderdeel van het oppervlaktewater 'Binnenstad Utrecht' in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW) ook aangewezen als waterlichaam van het type M3 'Gebufferde (regionale) kanalen'. De Stadsbuitengracht heeft de status 'Kunstmatig', de EKRW-codering NL14_08 en wordt door het waterschap AGV gekarakteriseerd als een "Stilstaand tot langzaam stromend water dat bestaat uit oppervlaktewater waarvan de herkomst wisselend is. De grachten hebben een kanaalachtig karakter en hebben een functie voor de scheepvaart. Het is voor de woonboten en oude houten funderingen belangrijk dat er een relatief hoog vast peil wordt gehanteerd. Aanvoer van voldoende water is noodzakelijk voor het doorspoelen van de grachten. Het waterlichaam voert zijn water af op de Vecht, die in beheer is bij Waternet."

Waterkeringen

In het plangebied zijn geen waterkeringen aanwezig.

Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De Waterwet kent één watervergunning.

Niet elke activiteit in het watersysteem is vergunningsplichtig. Vaak is voor minder ingrijpende activiteiten een melding voldoende, maar de melder moet wel voldoen aan algemene regels zoals opgenomen in het Waterbesluit, de Waterregeling of een verordening van het waterschap (de keur) of de provincie. Een watermeldingsplicht kan ook voortvloeien uit bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit, het Besluit lozing afvalwater huishoudens (Blah) of het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blib). Veel activiteiten vallen onder algemene regels, waardoor geen watervergunning nodig is en veelal met een melding kan worden volstaan. Bij ruimtelijke ontwikkelingen met consequenties voor het watersysteem dient vooraf contact met de gemeente (als het overheidsloket) of direct met het bevoegde gezag (Rijkswaterstaat, waterschap of provincie) te worden opgenomen.

Keur HDSR 2009

Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. Aanpassingen aan het bestaande waterhuishoudingsstelsel moeten door het Hoogheemraadschap worden vergund. Er geldt een vergunningsplicht op grond van de belangrijkste verordening, de "Keur" (ex artikel 77 en 80 van de Waterschapswet). In de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 staan verboden en geboden die betrekking hebben op oppervlaktewatergangen, waterkeringen en grondwater. In principe zijn alle activiteiten die van invloed (kunnen) zijn op waterstaatswerken volgens de Keur verboden. Onder bepaalde voorwaarden kunnen, voor specifieke activiteiten, ontheffingen van die verboden worden verleend. De verboden betreffen die handelingen en gedragingen die in principe onwenselijk zijn voor de constructie of de functie van oppervlaktewatergangen, waterkeringen of grondwatergangen. De geboden geven de verplichtingen aan om deze waterstaatswerken in stand te houden. Een gebod kan bijvoorbeeld betrekking hebben op een onderhoudsverplichting. Eventuele vergunningen worden alleen verleend als waterstaatkundige belangen niet in het gedrang komen. Bij het verlenen van een vergunning worden deze belangen altijd afgewogen. Daarnaast moet rekening gehouden worden met de uitgebreide doelstellingen van de Waterwet te weten de samenhang met chemische en ecologische aspecten en de vervulling van maatschappelijke functies van watersystemen.

Algemene regels Keur HDSR 2009

De ervaring leert dat bepaalde, regelmatig voorkomende activiteiten weinig invloed hebben op de staat van oppervlaktewaterlichamen en/of waterkeringen in het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden. Door het stellen van algemene regels zijn de betreffende activiteiten niet langer vergunningsplichtig, maar moeten ze wel worden gemeld. De algemene regels behorend bij de Keur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 hebben betrekking op de kern- en beschermingszones van primaire, secundaire en tertiaire oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen.

Watervergunning

Ten behoeve van het dempen en graven, aanleggen van vlonders en steigers en bouwen in en langs water is een Watervergunning van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden noodzakelijk. Alle wateraspecten (inclusief de Keur-aspecten) worden in de watervergunning geregeld.

Ook tijdelijke onttrekkingen van grondwater tijdens bouwwerkzaamheden zijn vergunningsplichtig, evenals tijdelijke lozing van bemalingswater op oppervlaktewater. Ook rechtstreekse afvoer van hemelwater naar oppervlaktewater is vergunning- of meldingsplichtig in het kader van de Waterwet.

Het toepassen van uitlogende materialen (lood, koper, zink en bitumen) zonder KOMO-keurmerk voor verhardingen die rechtstreeks lozen op oppervlaktewater is niet toegestaan.

Grondwater

Zorgplicht

De gemeente heeft per 1 januari 2008, voortkomend uit de nieuwe wet 'Verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken', de zorgplicht om in openbaar gemeentelijk gebied maatregelen te treffen om "structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken". Dit is alleen zo als het nemen van maatregelen doelmatig is en het niet onder de verantwoordelijkheid van het waterschap of de provincie valt. De nieuwe gemeentelijke grondwaterzorgplicht stelt de gemeente Utrecht beter in staat een bijdrage te leveren aan de aanpak van grondwaterproblemen in het bebouwd gebied.

Verantwoordelijkheden

De zorgplicht heeft het karakter van een inspanningsplicht. Dat wil zeggen dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor handhaving van het grondwaterpeil in bebouwd gebied. De perceelseigenaar is op eigen terrein zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast. Deze verantwoordelijkheid geldt ook voor de gemeente als eigenaar van de openbare ruimte. De perceelseigenaar is verantwoordelijk voor de staat van zijn woning en perceel, voor zover deze problemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van de buur (overheid of particulier). Bij grondwaterproblemen mag dus in de eerste plaats van de perceelseigenaar worden verwacht, dat hij de vereiste waterhuishoudkundige en/of bouwkundige maatregelen neemt.

Criterium

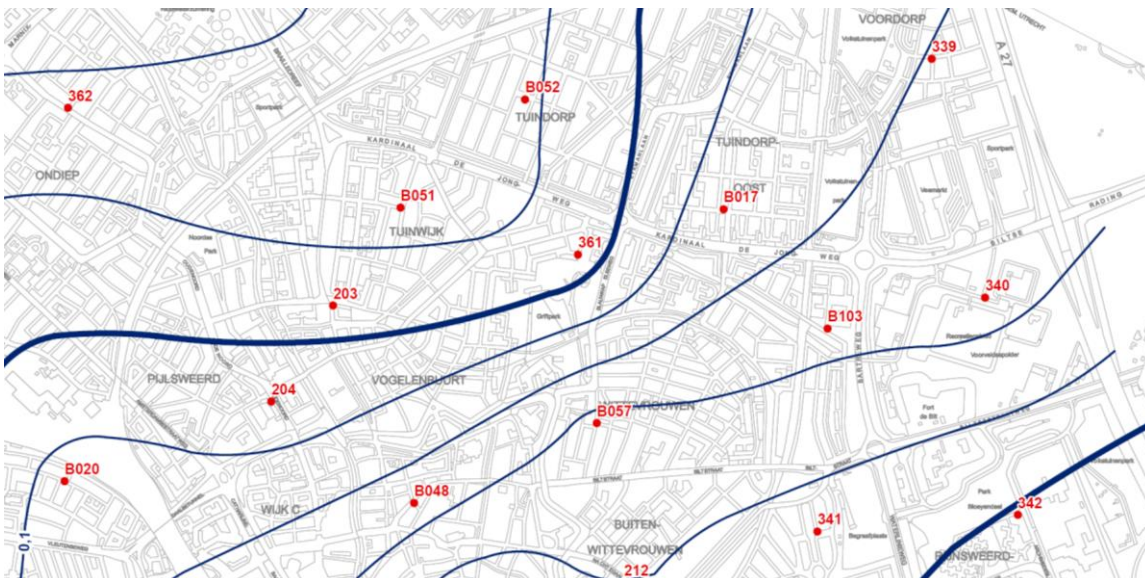
Een droge ondergrond is een belangrijke randvoorwaarde voor het faciliteren van een bestemming van een gebied. Voldoende drooglegging en ontwateringsdiepte in een plangebied is van groot belang om overstroming (inundatie) en grondwateroverlast te voorkomen. Grondwater wordt in de openbare ruimte door de gemeente als overtollig beschouwd indien het ontwateringscriterium van 0,7 meter beneden de as van de weg gedurende meerdere jaren langer dan vijf aaneengesloten dagen per jaar wordt overschreden en als dit daadwerkelijk als grondwateroverlast wordt ervaren. Voor grootschalig openbaar groen en parken wordt gestreefd naar een ontwateringsdiepte van tenminste 0,5 m beneden maaiveld. Afhankelijk van de begroeiing kan hier in overleg met de groenbeheerder van worden afgeweken.

Grondwater

Eerste watervoerend pakket

Het langjarige grondwaterregime in de diepere ondergrond wordt gereguleerd door de grondwaterstroming in het eerste watervoerend pakket (1WVP). De gemeente Utrecht beschikt sinds 1962 over een peilbuizenmeetnet en sinds 2002 worden de grondwaterstanden automatisch tweemaal per dag geregistreerd en opgeslagen door dataloggers. De langjarige grondwaterstanden van het 1WVP zijn afgeleid uit de dichtstbijzijnde peilbuizen en vastgelegd in de 'Grondwatercontourkaart gemeente Utrecht' (versie 09-10- 2012). Op basis van deze kaart (zie figuur 4) wordt voor het plangebied, van zuidoost naar noordwest (richting grondwaterstroming), de volgende gemiddelde seizoensvariatie verwacht:

- droge periode, gemiddelde lage grondwaterstand (GLG) = NAP +0.25/-0.25 m;
- gemiddeld periode, gemiddelde grondwaterstand (GGG) = NAP +0.40/-0.10 m.
- natte periode, gemiddelde hoge grondwaterstand (GHG) = NAP +0.60/+0.10 m;

figuur 4 – isohypsen gemiddeld grondwaterregime – GGG (bron: GU, Grondwatercontourkaart 09-10-2012)

Freatisch pakket

De momentane, freatische grondwaterstand is afhankelijk van het neerslagverloop, de bodemopbouw en de aard en omvang van afwatering- en ontwateringsvoorzieningen. Slecht doorlatende lagen als klei en veen belemmeren de interactie met het 1WVP en kunnen een lokale schijngrondwaterstand creëren.

Drooglegging en ontwateringsdiepte

De drooglegging, het verschil tussen maaiveld en streefpeil, dient conform de norm van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden minimaal 1,0 m te zijn. De ontwateringsdiepte, het hoogteverschil tussen maaiveld en de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG), dient conform de norm van de gemeente Utrecht minimaal 0,7 m te bedragen.

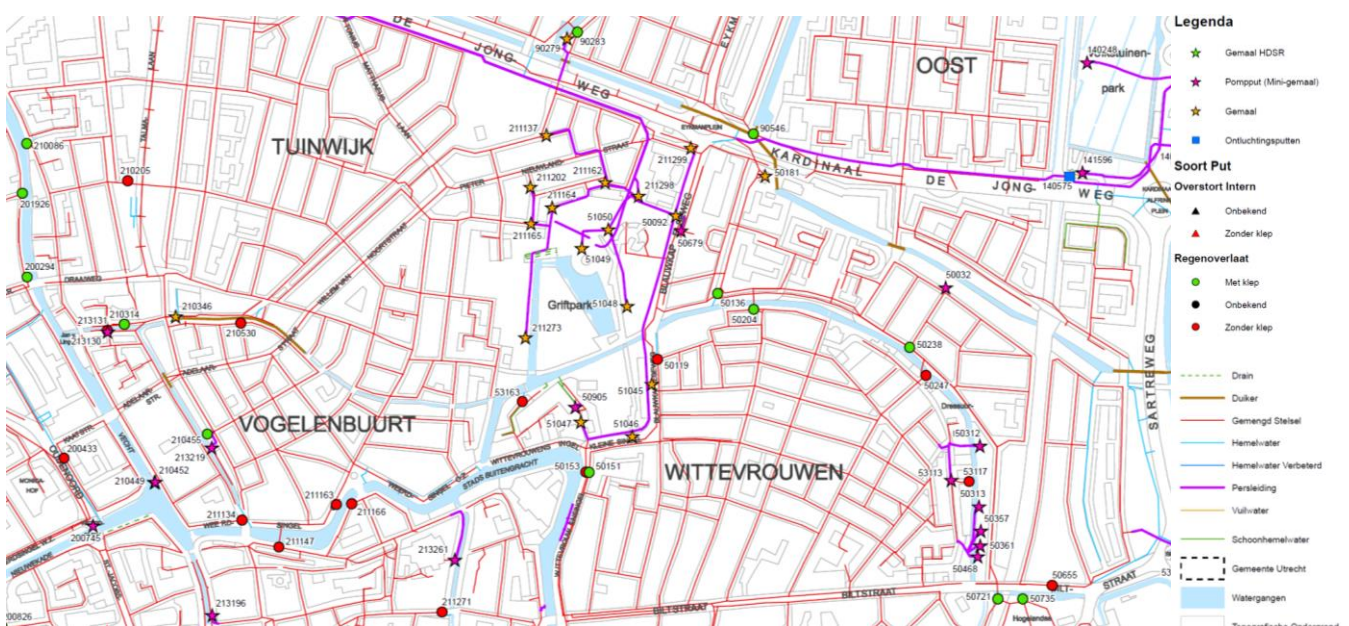
Onttrekkingen

In het plangebied vindt geen grondwateronttrekking plaats en er is geen een boringsvrije zone van een aangrenzend waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied aanwezig.

Riolering

Principe

De buurten Wittevrouwen, Griftpark en Vogelenbuurt zijn voorzien van gemengde riolering die onderdeel uitmaken van de bemalingsgebieden 'Pijlsweerd, Tuinwijk' (21) en 'Kardinaal de Jongweg' (5). Bij een gemengd stelsel wordt het afvalwater samen met het overtollige regenwater via één buis ingezameld en getransporteerd. Onder werking van de zwaartekracht (vrijval) wordt het water via de transportriolen in de Kardinaal de Jongweg en langs de Brailledreef afgevoerd naar de rioolwaterzuivering (rwzi) in Overvecht aan het Zandpad. Bij hevige neerslag kan de gemengde riolering niet alle neerslag verwerken, de overtollige neerslag wordt –vermengd met afvalwater– via overstorten geloosd op het nabijgelegen oppervlaktewater. In figuur 5 is de situering van de riolering met de locatie van de bijzondere objecten als gemalen en overstorten (regenoverlaten) weergegeven.

figuur 5 – type riolering plangebied (bron: GU, Stedelijk Beheer)

Nieuwe aansluitingen

Alle nieuwe vuilwaterlozers dienen een aparte huisaansluiting te krijgen. Sinds 1 oktober 2012 wordt het aspect rioolaansluiting geregeld in de Omgevingsvergunning Bouw. Het aansluiten van het riool valt als activiteit onder het Bouwbesluit 2012 (waarin alle technische voorschriften voor riolering zijn overgeheveld vanuit de Bouwverordening en de Aansluitverordening) en daarmee onder de Wabo.

Wateropgave

Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de wateropgave en de benodigde watercompensatie afhankelijk van de aard en omvang van de toename aan verhard, afvoerend oppervlak en van de omgang met het hemelwater. Om de waterhuishouding op orde te houden en wateroverlast te voorkomen, zijn bij een verhardingstoename van meer dan 500 m2 maatregelen vereist (administratieve ondergrens voor watercompensatie binnen de bebouwde kom).

Conform de 'Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009' en de 'Beleidsregels op grond van de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009' (geconsolideerde versie, geldend vanaf 21-10-2010) dient de toename van verhard, afvoerend oppervlak met 15% gecompenseerd te worden, bij voorkeur met nieuw extra wateroppervlak. Dempingen dienen voor 100% gecompenseerd te worden, in principe in hetzelfde peilgebied waar de demping plaatsvindt.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Het functioneren van ondergrondse en bovengrondse voorzieningen ten behoeve van de inzameling en het transport van afvalwater, de inzameling en verwerking van overtollig hemelwater en het voorkomen van structurele grondwateroverlast, dient te zijn gewaarborgd.

De mate van functioneren is afhankelijk van de conditie en de dimensies van de voorzieningen. Het huidige ruimtebeslag en afmetingen van bv. riolering, rioolgemalen, persleidingen, watergangen en infiltratievoorzieningen is dus essentieel voor een goede systeemwerking. Verkleining of aanpassing hiervan (bv. het verwijderen van een greppel) heeft directe consequenties voor het functioneren van de voorzieningen en is niet toegestaan zonder compenserende maatregelen.